

СТАН ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ МІСТА ОДЕСА

Основною умовою для існування та життєдіяльності людини є повітря. Оскільки без їжі вона, може обходитись п'ять тижнів, без води п'ять днів, а без повітря лише п'ять хвилин. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» встановлює, що атмосферне повітря — це життєво важливий компонент навколишнього природного середовища, який являє собою природну суміш газів, що знаходиться за межами жилих, виробничих та інших приміщень. А також в законодавстві України закріплене поняття «охорони атмосферного повітря», під яким розуміють систему заходів, що пов'язані із поліпшенням, збереженням та відновленням стану⁷ атмосферного повітря, запобіганням та зниженням рівня його забруднення та впливу на нього хімічних сполук, фізичних та біологічних факторів.

Заходи, що спрямовані на попередження забруднення атмосферного повітря, на його відновлення та забезпечення екологічної безпеки зазначені в Законі України «Про охорону атмосферного повітря». До них належать:

- організаційно-технічні заходи (наприклад, дотримання вимог щодо охорони атмосферного повітря під час впровадження відкриттів, винаходів, застосування нової техніки, імпортного устаткування; особливості проектування, будівництва та реконструкції підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря та інші);

- дозвольно-регуляторні заходи (наприклад, регулювання викидів забруднюючих речовин та рівнів впливу біологічних та фізичних факторів на стан атмосферного повітря);

- попереджувальні заходи (наприклад, заходи щодо охорони атмосферного повітря у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру; заходи із забезпечення виконання вимог при здійсненні окремих видів);

- організаційно-економічні заходи (відшкодування збитків, заподіяних внаслідок порушення законодавства про охорону атмосферного повітря; участь держави у фінансуванні екологічних заходів) [1].

Одним з потужних економічних, курортно-туристичних регіональних центрів країни, промисловим, великим портовим містом України є Одеса. Вигідне економіко-географічне розташування території, велике різноманіття соціально-економічних та природних умов міста, багаті рекреаційні ресурси сприяли розвитку достатньо складного, багатопрофільного промислово-господарського комплексу з розвиненими галузями в

соціалній сфері. Це призвело до формування високо-техногенного навантаження на повітряний басейн, та потребує високих вимог до якості стану атмосферного повітря. Отже, головним завданням під час формування міської природоохоронної політики повинно бути визначення пріоритетних робіт, спрямованих на покращення стану довкілля та якості атмосферного повітря міста.

Стан атмосферного повітря міста визначається параметрами викидів забруднюючих речовин від пересувних та стаціонарних джерел. Обсяги викидів від автотранспорту визначаються організацією автомобільного руху, якістю пального та доріг, технічним станом та типом автотранспортних засобів. З 2012 року в місті Одеса спостерігається послідовне скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферу.

Для покращення стану атмосферного повітря в місті Одеса були вжити заходи, які були спрямовані на збільшення кількості багаторічних зелених насаджень, що сприяють очищенню повітря. Було введено новлене спостереження за станом атмосферного повітря, що здійснюється вісьма стаціонарними постами, сім з яких розташовані в найбільш забруднених районах міста, а один в курортній зоні. Для отримання об'єктивної оцінки про забруднення атмосферного повітря у місті була придбана пересувна муніципальна екологічна лабораторія, яка здійснює постійний моніторинг атмосферного повітря в затверджених точках контролю. За результатами спостережень у встановлених пунктах, на території міста, періодично фіксуються незначні перевищення суми вуглеводнів і сірководню [2].

Кожного року Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації підготує «Регіональну доповідь про стан навколишнього природного середовища в Одеській області». В даній доповіді узагальнено та систематизовано спостережну, статистичну та науково-дослідницьку інформацію про стан довкілля регіону, про заходи щодо збереження і охорони природних ресурсів, виконання регіональних та загальнодержавних екологічних програм. А також в ній визначаються основні пріоритети охорони атмосферного повітря в області на наступний рік.

Важливо зазначити, що Виконавчий комітет Одеської міської ради розробив проект рішення «Про затвердження Міської цільової програми охорони і поліпшення стану навколишнього природного середовища м. Одеси на 2017-2021 роки». В проекті зазначені питання з вирішення проблем охорони та поліпшення стану навколишнього природного середовища у м. Одесі, що здійснюватиметься шляхом: системного спостереження за станом довкілля та техногенними об'єктами, які впливають на нього; впровадження нових прогресивних технологій виробництва, планування заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферу як підприємствами, так і транспортними засобами.

Список використаних джерел

1. Про охорону атмосферного повітря : Закон України № 2707-ХІІ від 16 жовт. 1992 р. у ред. закону № 2556-ІІІ від 21 черв. 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 48. — Ст. 252.
2. Регіональний доповідь про етап навколишнього природного середовища в Одеській області у 2016 році [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://raenr.gov.ua/files/docs/Rcg.report/Rcгоиалыш^,оповдь%200деська%20%202016.pdf>.

Науковий керівник: к.ю.н., професор Каракаш І.І.